

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vlădușiu Babes No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-opotrivă în Iordanul paraziilor și în România necinstit și înstrăinat.”

Editor sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plăgari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru instit. și fabrici — Lei 500

UNDE EŞTI TU ȚEPEŞ!

...Unde ești? Coboară de acolo de sus, sau intrupează-te, cel puțin, în carnea și oasele unui bun patriot, ministru sau general ca să-i deschizi ochii, ca să-i avângi inima și să-i dai acea putere ce infioară, stărpește și nu cunoaște decât datoria, oricât bănet i-ar sări în spate.

Vino în mijlocul nostru, ca sub puterea unui cuvânt să se ridică în văzduh drăceștile tale țepe, în a căror vârfuri să fluture în bătălia vântului haine și trupuri sdrențuite. Iar pentru jelenia și durerea celor de sus să nu picure nici o lacrimă!

Să strângi în jurul lor mulțimea ce culege cuvintele din vînt, să vadă acele ființe blestemate, a căror soartă, le este vecinic streangul, să se înfioare de adêvăr și de durerosul sfârșit, ce-l așteaptă pe orice tulburător sau rău voitor al scumpei noastre Țări.

Să întinzi arcanul printre acei nemulțumiți de soartă, ce în foy intregi de ziare, răspândesc otravă, în pătura cinstită și municioare dela sate și orașe, iar în cuvinte nesocotite bârbesc neamul și Organizația Românească.

Dă o raită prin meleagurile Basarabiei. Pătrunde cu înfățișarea ta groasnică, cu ochii tăi de vultur și pumnul tău de fier în redacția ziarului comunit „Tână-

rul bolșevic” și ia de guler pe nemincii și puturoșii, ce fug de muncă, ce se căsnesc să aștearnă pe hârtie cuvinte muridare cu otravă. Strângi-i în fiere și arătă-le copacii ascuțiti în vîrf, strejuind alături sălbaticii călăi, ce așteaptă doar o clipare de ochi și întreabă-i de mai doresc ca Basarabia să devină republică sovietică. Fă un semn călăilor să-i avânte în sus ca să simtă vârful țepei și mai întreabă-i de visează „raiul bolșevic în țară.” Pune apoi pe un „destoinic în aceti”, să le citească cuvânt din cuvânt articolul criminal: „11 ani de jaf și persecuție” și cere-le să-ți arate boerimea din Basarabia ce suge și sânge, jafurile, întunecate din evul mediu, persecuțiile, tortura și istoria aceia în care stă scris că „boerimea română timp de 11 ani a domnit prin sânge și hoții.” Apoi să-ți spună numele acelora 300,000 din emigrati, din cauza răutăței noastre precum și hoții nesuferiți de dânsii (dar aduși tot de dânsii) în Basarabia. Desfățează-i, apoi ceteind finalul de „raiul bolșevic” și marele plan, în care Basarabia devine o republică sovietică.

Să tocmai când ai terminat articolul, ca să-i trezești din visul milenar, dă-le drumul în țeapă, ca svârcolirile morții să-i convingă încă odată, că România nu va pieri niciodată.

turi. Păi bine, măi oamenilor. Să mai poate așa? Mai suferiți voi această nemai pomenită batjocură și bătale de joc?

Nu se mai poate d-le Mihalache! Nu se mai poate! Jos cu el! Rușine! Jos cu el!

Trăiască Mihalache, să ne facă dreptate! Trăiască Maniu, să ne dea și nouă colaci. Ural, Trăiască! Să aude din gura poporului amețit de atâtă demagogie!

D-le Mihalache zâmbește iar satisfăcut, apoi dupăce își zice în sine: „Strigăți prostilor, strigăți. Strigăți căt puțeli, căci voi strigăți și tot voi plătiți”, continuă: Se mai poate ca în blagoslovită țară românească țărani muncind pământul și fiind talpa Țării să mănușe pâine din tărâțe de coceni de porumb? Nu se mai poate oamenilor! Strigăți în toată lumea mare, strigăți să audă Regenja, să audă și M. S. Regina

Aceasta să le fie soarta tuturor acelora înflăcărați de raiul bolșevic pe care ar dori să-l aducă pe pământul basarabean. Dorința manifestată în articolul denumit cu ocazia sărbătorirei unirii Basarabie cu patria mamă. Așteptăm ca poliția, să se achite conștiincios, dându-le, dacă nu pedeapsa lui Țepeș cel puțin aşa fel ca să le piară gustul de a se mai juca cu focul.

... Apoi sboard spre meleagurile Ardealului și mai departe, pătrunde în plină ședință a comisiunii optanților. Săgetează-i cu privirile, să le înghețe și măduva în oase, tună cu vocea ta de român și cere-le, pentru Dumnezeu! să nu ne scoată din sărite.

Ca fulgerul să lumineze sabia ta, deasupra capetelor de hoți, că poate, cel puțin de frică, li se va învârti în creeri butonul înțelepciunel. Să înțeleagă că pământul pe care au răsuflat și răsuflă e furat prin sabie, foc și strâmbătate și că în cartea cerească acest pământ este scris pe numele nostru decât încărește viața. Amintește-le că în pământurile tale legi stă scris: „Acel ce viețuește pe pământ străin, trebuie să plătească folosință”. Și atunci, de le-am face socoteala, că de 1000 de ani ne folosesc pământul ca arendași

forțăți, nu știu său de-ar putea plăti cu tot titlul lor de hoți.

Desfășăți în bogățiile acestui pământ, ridicați acolo unde sunt din munca noastră, plămădiți ca popor din ură și jaf, se mai încumetează a-și lua dreptul de proprietari, mai ales că pământul a fost dat — în parte — angurilor de pe aici!

Iar atunci când vei pleca din linieștea ședinței, nu uita să le îngrozoarea ta țeapă!

Pătrunde apoi în magazine și dughenele jidovești și arătă-le vârful ascuțit al țepei. Acel ce trăește ca lipitoare în vârf de țeapă, să aibă sfârșitul.

Pătrunde acolo unde se fură banul public și fă-i să se înfricoșeze și ei odată de mărșava lor hoție.

Noi aceștia mici, mici de tot, a căror soartă ne este legată de mecanismul și mersul bun a scumpei noastre Țări, și care nu cunoaștem decât sfânta dreptate și muncă, te vom urma pretutindenea.

Gheorghe Atanasiu.

Fiecare abonaț este rugat, să ne câștige cel puțin un nou abonaț.

Manual de Demagogie

Cam pot ajunge și eu în sfârșit Minister? De: Romulus Banian.

(Continuare.)

Privii pâinea aceasta, pe care am adus-o cu fratele Madgearu din Basarabia. E pâine făcută din tărâțe de coceni de porumb, — în fabrica de Pâine a jordanului Herdan din București anume cu scopul spre a prosti și convinge pentru cauza națională — tărâniștilor pe naiv și credul, ce bine înțeles nu să spune nici în ruptul capului altfel să ar da de gol și ar încasa o sfârșită de bătălie dela poporul adunat, — pe care am adus-o spre a vă dovedi ce fel de pâine să mănușcă în Basarabia, în vreme ce hoții de liberali și tâlhari de averescani să meață în colac și plesnesc de frip-

că nu mai suferiți nici pe liberali, nici pe averescani, nici pe nimenei, .. că ne vreți pe noi, și numai pe noi, la Putere.

Să ne aducem aminte de preoți și de învățători. Nu s-a făcut nimic nici pentru ei. În programul nostru stă scris că le vom mări plătile și le vom asigura un traiu mai omensc și mai bun. Tot în programul nostru stă scris că vom eșteni viața, mai mult și mai bine decât în oricare altă țară. Pentru industria și comercianții vom înființa credite speciale, vom șterge controlul vănilor și vom întări exportul produselor lor. Funcționarilor și Pensionarilor de Stat le vom acorda toată atenția, asigurând în amovibilitatea și scoțându-i din mâinile politicianismului Jandarmeria o vom desfășura, înlocuind-o cu „garzi cetățenești” și cu „cete de voluntari”, gata oricând a săpăi în bătălie pe toții care vor înădrași a crăpăi un singur cuvânt barem

impotriva noastră ajungând la Putere. Vom face în așa fel ca celelalte partide politice să nu mai poată ajunge la troacă niciodată. Pe dl. Cuza delă laș, și pe toți cuțitii, — ce ne port, și mereu ne vor purta, Sâmbătă, — și vom desfășura pentru că noi socotim de crime naționale a trezi pe piugari la conștiință politică, pentru că nu se poate tolera ca acești domini se ne impleteze pe noi dela muncă noastră grea și sfântă de a nu face cera și pentru conceaștenit noștri jidoni. Pentru că nu putem admite să se mai propage în mintea de trezire la răte contra comerțului și ghețășărilor ce să fac, și de căre nu se va putea lăosi nici un partid ce face politică în fața românească, și pentru că nu putem aproba concepția lor ca pădurile și bogățiile României să stă patrezând, iar noi să buzunarele goale și cu stomacul sănătos, totu și, numai ea de dragul dui Cusa și ad emendor d-sale. Ma-

Serbările împreunate cu desvelirea busturilor A. D. Xenopol și Gh. Coșbuc în Arad.

Programul s'a executat aproape întocmai precum s'a publicat și în Nr. 21 al ziarului nostru. A fost totul foarte frumos, foarte înălțător pentru cei ce au înțint și suflete de români.

Străinii, cărora autorităților noastre le place, să le facă curte și coadele de topor și cu această ocazie nici măcar din întâmplare sau curiozitate nu s'au apropiat de marea mulțime românească adunată în fața „Palatului Cultural”, unde au avut loc serbările, deși au fost serbări culturale-naționale. Si tocmai din motivul acesta a făcut impresie proastă și absența d-lui primar, a d-lui președinte al „Astrei” culturale etc. etc. (Gurile tele spun că au făcut excursii...)

Serviciul divin celebrat de o mulțime de d. preoți în frunte cu P. S. Sa Episcopul, precum și corul și discursurile oficiale au impresionat adânc pe cei prezenti. Discursurile ar fi avut însă și mai mult și mai bun efect, dacă erau mai puțin oficiale, dacă erau „vorbite” cu mai multă însuflețire... și dacă revărsau mai multă dragoste de neam, de țară, de biserică și de cultura românească, așa precum a fost discursul P. S. Sale Episcopului Dr. Grigorie Gh. Comșa, care în comparație cu celelalte a fost mai mult decât focul față de fum, lumina față de întuneric și căldura față de răceală.

Si tocmai de acea suntem fericiți să-l putem publica în întregime, ca fie care cetitor să-l cetească și să-l recetească, fiindcă este o adevărată evanghelie, o adevărată mană cerească; iată-l:

Cuvântarea P. S. Episcopului Grigore al Aradului

Biserica noastră ortodoxă, instituția apostolatului măntuitor, se bucură astăzi, că prin persoana mea, a patut sfinti monumentele înălțate în Arad, în memoria marilor gânditori: Gheorghe Coșbuc și A. D. Xenopol. În adevăr, măngădere mare avem constatănd, că precum creștinismul a avut nevoie de apostoli, așa și ideea națională română, ca și orice idee, prin apostoli și-a făcut drum în sufletele românilor. E bine să ne însemnăm aici, că valorilor spirituale ale neamului avem să mulțumim serbarea de azi. În lipsă de valori spli-

asta nu se poate! Fără comerțul nu există politică.

Pe jidani trebuie să îi sprijinim și noi, fiindcă nici noi nu putem trăi fără ei și apoi doară toată lumea și că ei sunt adevărați comercianți și industriași, pe cătă vreme celalți, creștinii, lacă ni așa niște bieți tărători. Deci încă odată nu vă luati după gura Cuziștilor ce vor să vă lamineze și să vă deștepte, căci dacă toți suntem luminăți și deștepti atunci cine să mai muncească pământul, cine să mai facă comerțul și cine să ne mai voteze. Așadar d-l profesor. Cuza dela lași să-și vadă de carte și să-lăsa politica să o lase pe seama noastră că știm noi cum să o învățăm ca să iese bine pentru societatea noastră și ad noștri.

Si acum să vă mai spun un ultim cuvânt până la revederea noastră, nu peste multă vreme, tocmai la... Paștele Căilor verzi. Mare și bun e Tatăl

rituale pierdute lumea antideluviană, civilizația egipteană, a Asirei, Babiloniei și a Romei și dacă și în istoria modernă găsim asemenea cazuri, — noi Români, ne lăudăm totuși că suntem spre înălțare, căci am avut și avem valori spirituale incontestabile. Între aceste valori cu mândrie numărăm pe nemuritorii Gh. Coșbuc și A. D. Xenopol.

Precum odinioară Cazanța mitropolitului Varlaam de zece ori reîmpărță, — se răspândise peste tot pământul românesc, dela Iași la Dunăre, până la Maramureș și Banat, — așa și scrisul celor doi apostoli înfățișați în chip de bronz în fața noastră, — s'a răspândit peste toate finururile locuite de Români, încă înainte de unirea tuturor Românilor.

Cunoscut fiind adevărul, că forța noastră principală a Românilor ardeleni până în ziua unirii celor mari a fost Biserica, — nu este fără interes să amintim aici, că geniul lui Coșbuc se înfiripase în undele fumului de tămâie și în lucările luminărilor de ceară, din Biserică satului natal, unde tatăl său, părintele Sebastian era preot. De aici vine în poezia lui icoana vie a omului delă fără în intimitate străveche cu cerul și pământul cum caracterizează marea noastră poet Octavian Goga, concepția poeziei lui Coșbuc.

Autorul Baladelor și Idilelor, al Filoletiei de Tort și al altor scrieri neperitoare, — era o fire conservatoare, cu răddinut puternice în sufletul neamului românesc. Comoara de simțire din casa părintească n'a dus-o în abundanță franc-masonice, cum fac astăzi unii filii ai neamului și nici n'a zugrăvit fantomele unuiumanitarism rău înțeles, ci a cântat cele mai tainice și mai profunde vibrări ale sufletului neamului. El își aduce aminte de căsioara părintească, în care mama lui îi făcea cruce pe piept când era mic. În poezia „La Paști” își aduce aminte de malca sa:

Ah, iar în minte mi-ai venit
Tu, mama micelor copile!
Eu știu că și în aceste zile
Tu plângi pe al tău copil dorit,
La zâmbet, cerul azi ne chiamă,
Sunt Paștile, nu plângem mamă!

Autorul Baladelor și Idilelor, ne-a dat „Moartea lui Fulger” și „Nunta Zamfirei” și alte frumoase creațuni, dar „Povestea unei coroane de oțel” și „Răsboful nostru pentru Neutralitate” — scrise de el încă erau cîtite cu mare sete de toată suflarea românească.

Dacă delă locul acesta am vorbit însă mai mult despre sufletul său religios, — intenționez prin aceasta să apelez la clasa noastră cultă de azi, să nu uite că marele Coșbuc a lubit neamul său, dar nu a uitat nici de Dumnezeu.

De aceea trecătorule trecând pe lângă

acest monument al lui, adu-ți aminte ce a făcut el pentru neam și te adăpa din sufletul lui curat.

Iar voi cel ce veți trece pe lângă monumentul istoricului Alexandru Dimitrie Xenopol, nu uitoți că el a fost reprezentant tipic a culturii naționale. Măreța faptă a săvârșit, când a dăruit Aradului vasta sa bibliotecă. Voia să ne grăiască și după moarte, că aici la granță de vest a scumpel Români, numai prin cultura națională vom fi sentinelă adevărată a geniului românesc.

In autobioografia sa, declarase, că naționalist a fost dela cea dintâi îngânaidă a minții pe terțul cugetărilor și ca naționalist va trece în pământ. A servit ideea națională română cu sfintenie. In scrierile lui, iubirea de neam și de țară este cea mai aleasă preocupare, lăminată de studii juridice, despre care spunea că sunt absolut necesare unul istoric.

Prin teoria sa despre istorie, era cunoscut chiar strengății și de multe ori a fost invitat la congrese internaționale și să fi cursuri la Sorbonne. Istoria Românilor din Dacia Traiană este opera de mare valoare. Astfel monumental lui aici, în partea apuseană a ţării, este un indiciu, că neamul nostru este chemat a colabora cu naționalitatea marie Apusului la ridicarea spiritualității în omenire.

Dacă în clipa aceasta bucuria bisericilor noastre a voit să fie în chip de săvârșit imbrăcată în haina cuvântului — bucuria aceasta va fi și mai îndreptățită, dacă serbarea de azi va fi urmată de o reală purificare și regenerare a sufletelor. Noi stăm gata să contribuim cu toată munca și jertfa Noastră la adevărată înălțare a sufletelor, la progres necontent și vecinic, care nu admite oprire.

Nădejdea Noastră este nețârmurită că precum isvorul mic prefăcut în râu, este purtător de corăbii, — așa și centrul cultural și național al Aradului de ieri va purta falnic ideia națională română și flamura solidarității românești, — care se vor adăpa și din geniul marilor scriitori români Gh. Coșbuc și A. D. Xenopol.

Cu această fericită nădejde să strigăm:

Trăiască Maj. Sa Regele nostru Mihai I.

Trăiască România!

**ROMÂNI! sprijiniți
meseriașii, industriașii și comer-
cianții români.**

nostru cresc și adevărat vă grăesc eu văd măi fraților că dacă noi vom ajunge la Putere nu numai că vom îndeplini cu sfintenie toate cîte vîile am înșirat aici, în auzul tuturor, dar vom face și minunea minunilor și de care se vor îngrozi toți dușmanii noștri politici. Vom face din miel oale, din ied capră, din vițel vacă ori bou, și din mânci lepe și cai, căci avem multă și mare nevoie de Cai în țara românească, căruțele noastre fiind multe și toate trebuesc trase, știindu-se că noi nu umblăm cu automobile în alegeri ca hoții de liberali și tâlharii de averescani.

Nu vrem să mai știm de ei. Rușine lor! Jos cu ei!... să aude iar din gura agenților electorali ce în vremea aceasta au mai băut un păhăruș de răchiie la Ițic Ștrul din apropiere. Apoi agenții electorali înaintează, după programul stabilit, înainte, de amatorii de scaun de Deputat ori Senator din organiza-

**Memoriul
mecanicilor dela căile ferate.**

Prezentându-se delegații mecaniciilor cu un memorandum Director general ing. St. Vidrighin, directorul le-a spus între altele: „... Aveți dreptate dar nu sunt bani; trebuie să se facă eforturi pentru îndepărtarea căilor ferate. Nu suntem contra măsurilor de îmbunătățire a stării personalului, ci cu toții le dorim, însăptuindu-le când va fi posibil....“

Față de aceste declarații categorice și de situația critică a corpului mecanic, „Asociația profesională Trăiștinea“ care are datoria de a apăra pe căile legale interesele membrilor săi — aduce la cunoștință Guvernului și Direcției Generale a Căilor Ferate următoarele:

Corpul mecaniciilor conducători de locomotive C. F. R. nu este o clasă de sinecuri, care ar îngreuna inutil bugetul țării, ci muncitorii specializați, cari îndeplinește cea mai grea muncă ziua și noaptea pe imprejurile cele mai grozave și cu răspunderea vieții și avutului lor.

Nu cerem favoruri, ci un trai onomastic aducându-ne la situația corespondență din 1916.

Pentru convingerea deplină a mai marilor noștri și a opiniei publice să se institue o comisie din: parlamentari, ziaristi, profesioniști publici și private, etc. care să ancheteze doleanțele noastre și să ne ne asiste în serviciul pe locomotivă, spre a înțelege nevoile noastre și suferințele care au ajuns la capăt.

Se va constata atunci ce grea misiune avem, cum ne-o exercităm și cum curg amenziile, condamnările fără drept de apel și cum din cauza muncii excesive ne abrutizăm, ne îmbolnavim și invalidăm înainte de vreme și cum se năruie profesiunea noastră, deoarece elementele bune capabile să îmbrățișeze această meserie, nu se mai prezintă fiind nerăspălită pe merit.

Peste 25 la sută din numărul nostru sunt retrăși de pe locomotivă pentru infirmități incurabile și cifra sporește mereu, din cauza prostului tratament și a condițiilor în care lucrăm.

Apelând la cel în drept și la opinia publică, vrom să arătăm greul impas prin care trecem și voința ce o avem de a ești cu un ceas mai înainte din situația în care ne aflăm.

Secretar, Băduleșteanu
Preș. G. Iosifescu

Rugăm achitați abonamentul!

întrând fără voia lor în sufletele lor le-a trezit conștiința națională, le-a întărit convingerea că tot răul le vine numai și numai dela partidele politice învălărișite cu jidani ce făcând cu ele tot felul de gheșturi pe spatele poporului, le-a secătuit puterile, le-a înmulțit durerile, grijile și necazurile de toate zilele și le-a arătat calea ce duce la prăbușirea lor, dacă vor mai vota cu partidele politice în viitor!

Loc! Făceți loc, măi oameni! Loc! Loc că vine conu Virgilică! La oparrel vine boierul Zippstein, vine Blumenfeld, vine și Ițic Șloim, vine toți boierii naționali-țărani și să spună vorbe dulci, să aude zblerându-se din gura agenților electorali în piața din Tighina, în Basarabia lui Ștefan cel Mare.

După câteva minute de tăcere candidatul Virgilică să urcă pe o masă de cărcină, având la dreapta pe jidani Zippstein și la stânga pe Blumenfeld, zicând:

„Răspunderile.”

De două ori în viața noastră politică de după războiu, a fost agitat acest eveniment. De două ori acei ce-l aduceau ca o platformă, au ajuns ca să dovedească, dacă se ţin sau nu de cuvânt.

In anul 1921, Generalul Averescu, cu marele său prestigiu de învingător în războiu, a pornit în propagandă pentru cucerirea puterii, având scris „Răspunderile” pe fruntea sa. Ajuns la guvern, ce a făcut?

Invingătorul dela Mărăști, s'a plecat într'atât organizatorului dezastrului din 1916 — Ionel Brătianu — încât imediat după căderea sa dela putere, a ajuns să fie citat ca „informator” la judecătorul de instrucție.

Gloria s'a plecat în fața feloniei, iar hoții au ajuns să tragă la răspundere pe acei ce odinioară au plecat cu „Răspunderile” la drum.

Și ani au trecut de atunci. Nu mulți dar grei.

Tara în loc să meargă spre bine, sub obloduirea lui Vintilă I. (și cred ultimul) din dinastia Brătienilor a mers din ce în ce mai rău, până ce însuși teoreticianul lui „Prin noi însi-ne,” a trebuit să-și sugrume fătul.

O răbdare supraomenească, o perseverență și o tenacitate cu adevărat uimitoare — Iuliu Maniu — a mobilitat în contra puterii liberale și mercenarilor săi, întreaga țară.

Și ierăși, în fruntea oștilor ce mergeau la izbândă, s'a scris cu litere de aur, mari, cari străluceau în bătaia unui soare de sfârșit de toamnă, cuvântul magic „Răspunderile.”

Au trecut de-a lungul mai bine de șase luni. Nu au fost grele, de oarece nădejdile erau mari.

S'au pus biruri pe toată lumea, poporul nu a crăcnit, de oarece avea încredere în conducătorii săi. Fiecare dădea atât cât Dzeu și puterile sale îl ajutau, dar dădea cu inimă curată și cu nădejde în mai bine.

Hoții de drumul mare, tâlharii politici și administratorii, se plimbă însă nesupărași de nimeni și ne dă nouă lectii de moralitate publică.

Pe baza „Răspunderilor”, Cristu Smionescu, pe care toată lumea îl taxea drept cel mai mare apăs administrativ, a fost reintegrit în postul său de director General al Contribuților, de actualul vîstiernic al săraciei naționale, vîstiernic, care dă declarări că va merge mai departe cu fiscalitatea excesivă, chiar cu riscul pierderii popularității.

Nu mă îndoiesc, că prin aplicarea unor noi metode de impunere asupra contribuabililor, fără ca vinovații actuale să fie trimiși la locul pe care-l merită, popularitatea Partidului Național Tărănesc, se va măcină.

Dar nu popularitatea partidului ne interesează în aceste momente, ci cred că nu este permis, ca în timp ce un popor întreg găsește sub povara sarcinilor benevoile și impuse, indivizii care-i au prădat de drepturi și i-au fraudat săracia, să se plimbe încă în libertate și la adăpostul neghiobiei noastre, să ne rădă în nas.

Domnilor guvernani, prea mult s'a furat în țara aceasta și prea sunt mulți și mari hoții, penînă ca țărani noștri să fie impus la noui sarcini, fără că aceia să fie pedepsiți.

Înțâi cu „Răspunderile,” apoi cu birurile!

Nicolae Ghiuri.

Fiecare abonat este rugat, să ne căștige cel puțin un nou abonat.

C. F. R.

Pe linia Galați-Tecuci s'a întâmplat o mare catastrofă de C. F. R. A deraiat un tren de marfă și doi băti frânavi au fost uciși iar șapte vagoane și linia pe o distanță de 200 m. complete distrusă.

Pagubele sunt foarte mari.

Ziarul „Avântul” din Petroșani, scrie că trenul numit accelerat, face distanță de 18 km. dintre Petroșani și Lupeni cu nefiindcăuta mare viteză de 20 km, pe oră, așa că servește mai mult de un mijloc, care îl învață pe călător să se perfecționeze în ale înjurăturei, punându-i-se nervii la incarcare în decursul călătoriei.

De ce oare merită acest tren numele de „accelerat”?

Poate fiindcă căte un conductor care vorbește românește cu accentul de pe pustia Ungariei se pricpe foarte bine să închidă cu degetul mare o nară și apoi să sufle... la câțiva metri depărtare? fără să poată fi făcut atent că nu-i cuviincios, el îl doar conductor la „acțilișat”.

Pela D. G. București s'a ocupat totuși cu ideia să transfereze pe actualul d. șef al stației Arad și să fie înlocuit chiar cu un d. Inspector dela Inspectia 5 mișcare din Arad.

Noi credeam însă că o înlocuire, ca cea protecță, n'ar mulțumi pe nimenie, și dacă nu se afișă un înlocuitor mai bun, mai capabil dorim să rămăne mai bine pe loc actualul d. șef.

Referitor la cele apărute în ziarul nostru despre felul cum s'au făcut autoritățile C. F. R. datoria la transportarea sutelor de mil de oameni cari au luat parte la Serbările Unirii din Alba Iulia, am primit o întâmpinare din partea Insp. V. mișcare, unde între altele spune:

„Noi organele c. f. r., cari am condus și aranjat plecarea transporturilor din Alba-Iulia, avem măngărea, că, ne-am îndeplinit perfect datoria.”

Foarte bine! suntem și noi de acord cu on. Inspcție dar buba este că „lumea” cea multă, nedormită, obosită și fără mandă, a fost și este și va fi totdeauna de altă părere; iar adevărul este numai unul.

D-zeu să știe, cine are dreptate.

La Depoul mare din Arad se fac cercetări din partea poliției. S'a dat de urma unor mari furturi, a căror matașor-șef știa cine este? tot jupânul lîng Reichenberg, fostul șef al Depoului, transferat din alte pedepse la Tg. Mureș. Sperăm însă că hoții de data asta nu vor mai fi lăsați liberi, ci vor infunda pușcăria.

În legătură cu aceste cercetări îndivizi fără conștiință și negrii la suflet, caută să împlice în hoții, din răzbunare, și funcționari a căror cinste este curată ca soarele și pe care oricât de mare ar fi murdăria răzbunătorilor, nu o va putea păta.

Ne place a crede că poliția — dacă se va încerca — nu se va lăsa influențată nici de amenințări și nici de promisiuni ci spre mandria ei își va face cinsti, corect și împărțial datorință, necăutând să afle vinovați pe cei de omenie și nici să facă scăpați pe cei ticăloși.

Așteptăm rezultatele cercetărilor și apoi vom reveni, arătând până unde merge răutatea unor indivizi.

Când găsește ochi ce'n lume nu-s deschiși decât să plângă,

Pepturi, care să tot geamă, slabe mâini să se tot frângă,

Moartea e aşa de crudă, că'n crizimea ei turbată,

N'ar vrea ochii plini de lacrimi să-i închidă niciodată!

Se zice:

Că Dumineca trecută fiind ziua „Temeșerantei” adică ziua de propagandă contra alcoolismului și mai fiind și zi frumoasă, foarte mulți oameni au făcut excursii la câmp afară, ducând cu ei mâncare și beutură. În decursul mesel toți strigau „jos cu alcoolul” și repezau pe gât în jos de par că nici n'a fost nimic în pahar.

Strigătele se repetau și paharele se goleau tot mai des, dupăcum propagandistii se înferbântau tot mai mult la cap... și cine știe cum se termină excursia; căci erau și multe femei de față, dacă nu venia tocmai la vreme puțină apă în formă de ploae, care le-a răcorit căpătinele și atunci toți mulțumiti fiind, începură a striga: sus apă, trăiască apa! Așa se face propagandă antialcoolică. Firește acest lucru nu s'a întâmplat în Pecica!

Că artiștil unguri-jidau de operetă dela Budapesta au jucat în Satu-Mare în uniforme de husari.

Și când corpul ofițeresc din loc a protestat contra acelei obrăznicii dl polițai Bocean a răspuns „au autorizație”, pe care însă nimenea n'a văzut-o.

Noi întrebăm dacă trupa va fi avută chiar autorizație, mai poate oare avea și pe mai departe dl Bocean „autorizație” să facă pe polițial într'un oraș de frontieră? Credem că nu!!

Că drumurile noastre vor fi construite de o societate engleză, după programul întocmit de ministrul lucrărilor publice, în limita unei sume de cel puțin două miliarde și cel mult patruzeci miliarde.

Firma engleză se obligă să facă toate lucrările numai cu lucrători români, iar din personalul tehnic cel puțin 75% să fie români.

Iată o faptă pentru care guvernul merită toată lauda, numai să vedem ceva îspravă.

Că Sf. Sinod a hotărât să ceară guvernului întocmirea unui proiect de lege, care să interzică pe întinsul țării sporcata practică a înjurăturilor, foarte bine!

Și să găsește totuși zlaști cari se scandalizează și protestează contra unei astfel de hotărâri și cari afirmă că și înjurătura este divină, binecuvântat căntec de leagăn al mizeriei românești, foarte rău.

Că Guvernul a decis că toți funcționarii cari au înplinit vîrstă de 60 ani să fie pensionați și în sănul comisiei bugetare, care studiază măsurile pentru realizarea economiilor să facă propunerea reducerii limitei de vîrstă pentru pensionari dela 60 la 55 ani, spre a fi scoșă la pensie un număr căt mai mare de funcționari superiori. Înțențiunea guvernului este foarte bună că vrea să se scape de funcționarii cari ramoliți, pe cei capabili să-i menție însă în serviciu în interesul bu-nului mers.

Știe toată lumea că sunt moșnegi incapabili, cari primesc, pe de geaba, lunar, o leață mai mare decât 2 funcționari mai mici pe un an întreg.

Că basarabenii s'a plâns înaltului Regent, Principei Nicolae, care a ascuțit jalbele lor, mergând din sat în sat, că acolo unde trebuia să se împartă sămânța gratuit, s'a luat parale, iar sămânța a fost un putregai mucegăiat și în localitățile cele mai greu lovite de foame nu s'a dat nici un bob de semințe — (probabil fiindcă se știa că nu „pică” nimic!).

Și atunci ne mirăm că sunt atâtea nemulțumiți în băta Basarabie?

Cinstea țării pretinde că datoria guvernului este să se adune într'un tablou toate sumele și ajutoarele trimise în Basarabia și să se controleze la față loculul cum, că și cui au fost ele distribuite; să se afle cine a furnizat semințe mucigălate, cine a permis ajutoare în banii și sumele încasate dela țărani.

Tâlhari la pușcărie!

Că dl general Samsonovici, șeful marelui stat major al armatei a cerut secției recrutării să-l prezinte o situație documentată despre toate dispensele acordate tinerilor jildani, cari vor să se facă rabini!

Poate fi un început bun!

Conferință sanitare la C. F. R.

Să dovedit că personalul C. F. R. în urma serviciului foarte greu ce trebuie să îndeplinească, este expus în măsură mare la diferite imbolnăviri. Mai ales de unele boale cum e tuberculoza și în parte și sifilisul sunt atinși foarte mulți ceferiști. Direcținea a dat ordin tuturor medicilor ca între altele să ție personalului conferință explicându-le cum să se apere față de aceste boale.

In Arad prima conferință s'a înținut Dumineca la 26 Mai 1929 ora 11 în sala cea mare dela atelierele principale, lăudă parte personalul liber dela toate serviciile. A vorbit dl dr. I. Pleșa despre tuberculoză. D-șa arată că e de răspândită această boală îngrozitoare de care numai în țara noastră sufer aproape un milion de oameni. Spune că unele ocupării, cum este și serviciul greu la căile ferate, dau un număr cu mult mai mare de imbolnăviri față cu alte ocupări mai ușoare. Având la dispoziție mai multe tablouri luminioase arată cum atacă tuberculoza ori care parte a corpului ca oasele, încheieturile, pielea, râunchii, creierul dar mai ales plumăvă la cel sănătos: prin tușă, prin strănatul, prin lucrurile ce-au fost la bolnavă ca d. e. haine, haine de pat etc. Mai ales insistă asupra obiceiului atât de condamnat și scârbos de-a scuipa pe jos. Scuipatul uscându-se bacili de tuberculoză ce se află în acel scuipat ridicându-se cu praf în aer ajung în plumăni oamenilor sănătoși și îmbolnăvesc și pe aceștia, sau așezându-se pe diferite mâncări ajung în stomacul și intestinele noastre. Copiii mici cari umblă cu mânuțele pe jos bâgându-le în gură se îmbolnăvesc mai ales de tuberculoză la intestine, lăudă bacili de pe jos cu mânuțele lor.

Bolnavii (și peste tot nici-un om) să nu scuipe pe jos ci în scuipătoare, sau în ba-tăstă care să poate curăță, sau într'o bucătă de hârtie pe care s'o aruncă apoi în foc. Înainte de mâncare atât copiii cât și oamenii mari să se spele pe mâni cu săpun, căci pe mâniile murdare pot fi bacili de tuberculoză, pe cari apoi îi înghițim cu pânea sau cu alte mâncări pe care punem mâna și astfel ne îmbolnăvим. Si alte boale cum este folosul, lungoarea, încă se răspândesc așa.

Arată mai departe Dr. Pleșa că bolnavii trebuie duși în spitale sau sanatorii, parte pentru a-i putea vindeca mai ușor, parte pentru a păzi de îmbolnăvirea familiei bolnavului, camera și toate lucrurile din camera bolnavului trebuie desinfecțiate, curățite de bacili. Pentru aceasta în orașe cum e și Aradul este un serviciu special care face desinfecțarea gratuit, fără să strice nici-un lucru după cum cred unii.

Drept încheiere spune că în timpul din urmă s'a aflat un vaccin (vacinul Calmette) care se dă copiilor în cele dințai zece zile după naștere. S'a constatat că copiii, cărora li s'a dat acest vaccin, chiar dacă au rămas între părinții bolnavi de tuberculoză, n'au fost atinși de această boală, cam tocmai cum se întâmplă cu copiii vaccinați (altoi) contra variolei (vârsatul mare sau negru) nici aceștia nu se bolnăvesc chiar dacă trăesc printre oameni atinși de această boală.

La noi în Arad începând dela 1 iunie încă se vaccinează toți copiii noi născuți. Ni se trimite vaccinul dela București și se dă gratuit tuturor noi-născuților. Vaccinarea se face de medicii de circumscripție a orașului. Lucrul e foarte ușor în ziua a 4, a 6, și a 8-a după naștere într'o lingură de lapte de mamă se dă copilașului să inghită vaccinul fără să aiă nici cea mai mică turburare din cauza aceasta.

Afara de conferință amintită se vor mai întine câteva despre sifilis, despre alcoholism, despre boale lipicioase. După cum suntem informați toate conferințele vor fi însoțite de proiecții luminoase, chipuri pe pânză ca la cinematograf, fiind în felul acesta interesante.

Indemnăm și noi personalui cheferist să ieșe parte în număr cât se poate de mare la aceste conferințe, ascultând și urmând învățările ce se spun acolo.

Scule pentru
lăcătușerie, fierărie
și rotărie
se afilă de vânzare cu preț redus.

Adresa: E. C. B. str. Mărăști 24

Jidani suspecti, aduși de cele vânturi exploatază mînele din valea Deznei!

In vara anului 1928 au apărut în valea Deznei 4 jidani, despre cari nimenea nu știa că cine sunt și de unde au răsărit. Unii credeau că au venit din Portul Marsilei. Nu vorbeau nici o limbă cum se cade, știau puțin românește, prost limbă germană, iar între ei vorbiau jargon. Lumea bănuia că sunt niște străini nepoți, ba alții vedea în ei spioni bolșevici, până într-o bună zi mare a fost mirarea când lumea se trezi că se dău jos din automobilul D-lui primpremier de pe atunci Dr. Petica și împreună cu D-l primpremier s'au dus să-l vadă ceva mine de fer și au și făcut legături comerciale. De atunci începuse tot meșterul să vedeal în Dezna pe acești indivizi nepoți, dar nimenei nu îndrăznia să zică nici un cuvânt, văzând că se bucură (?) de protecția administrației. S'au pus jidani la lucru în minele din dealul Ponoraș, și au deschis doar une-mine una au numit-o Regina Maria înaltă „Dr. Petica“. Eram tocmai în gară la Dezna, când s'au adus dela Șebiș căruioare și sine dela Soc. Arad-Brad, care are carieră acolo, și s'au început munca cu bieții țărani români, cari munciau din greu, și erau plătiți miserabil, așa că și la sărbătoarea Paștelor deși aveau de primit zeci de mil de lei, pentru cari muncau, nu au văzut nici un ban, rămânând unii chiar fără hrană. Fugit-au bieții oameni pela Șebiș, la Arad, ba au voit să meargă chiar și la Cernăuți de unde afirmațiile ar fi acești jidani. Nu cutesau însă să zică nici un cuvânt căci erau amenințați de argații jidanelor că vor suferi consecințele, în urma legăturilor, ce le-ar avea jidani.

Jidani, fiindcă de muncitori cari se vedea îngelați, câteva luni nu s'au arătat.

Acum însă larși au apărut. Si am auzit dela un domu din Dezna, că doi din acești jidani, cu numele Selermann și Becher și-au tras reciproc către o sfântă de bătaie într-un restaurant din Arad, strigând unul altul că este falsificator etc.

Interesându-ne de acești jidani am aflat, că Selermann ar fi fost urmărit de poliția din Cernăuți în c chestie penală, iar în zilele acestei celalalt jidan Becher a fost citat la jandarmeria din Șebiș fiind denunțat de tovarășul său Max Seiermann, că nu are hărțile în regulă. Povestesc oamenii, cari au fost în gara Șebiș că i-au văzut pe acești 2 jidani scuipându-se înjurându-se în fața lumii de acolo.

Frumoasă tovărăsie.
Nu crede administrația, că ar fi mai bine ca în loc de protecție, să le facă o legitimare mai serioasă, și să-i expedieze de pe aci? Așa-știu că în Palestina încă sunt mine de fer!

Si încă un lucru: muncitorii spun, că s'a scos până acum 200 vagoane de fer și mangan, un mînereu foarte scump. Se pune deci întrebarea onorată Administrației financiare, ce impozit au plătit acești indivizi? nu cumva să o șteargă de aci, fără a-și îndeplini nici o obligație față de Statul român!

Atragem serios atenționarea D-lui Prefect asupra acestor indivizi, căci ei ca să inducă lumea în eroare afirmă că, sunt puși — pasămi-te — sub scutul d-lui pretor Dr. Petila Petica ceea ce ni se pare a fi un neadevăr, și părerea noastră s'ar putea — sperăm — confirma prin o anchetare severă și serioasă, fiindcă nu putem permite ca muncitorii români să fie exploatați de jidani și să nu-și primească cinstiț prețul muncii lor sau ca fiscal să fie frustat și ca autoritățile noastre, în special Administrația, să fie calomiate!!

Atragem atenționarea d-lui Prefect asupra jidoavei Kornis Izsóné din Str. Eminescu No. 18, care în nemărginită ură față de biserică, neamul și statul nostru, nu ține cont de legea repașului duminecal, că în acea sf. zi își în-deplinește cele mai mari și mai murdare lucrări cu angajațele creștine. Iupăneasa își permite ceeace legea nu-i permite nimănui, nici particularilor și nici societăților publice ori private.

INFORMAȚIUNI.

Rugăm pe onorați și în-biții noștri abonați, să binevoiască a ne trimite costul abonamentului restant și cel de pe anul currenț, prin mandatul poștal și conform adresei altăratate la ziar.

Avem cheltuieli foarte mari, avem datorii de nu mai știm de capul nostru, și nu mai suntem în stare să achităm nici interesele după datorii. Deci rugăm ca înșința trimiterea abonamentului ca să putem asigura apariția regulată a ziarului și să putem aranja, cel puțin în parte datorile insuportabile.

Si spre scopul acesta rugăm — afară de costul abonamentului — un oare care sprijin material și pentru fondul de rezistență din partea celor binesuiați sau mai nobili la suflet, indiferent dacă au achitat sau nu abonamentul.

Avem atâți d. abonați, cari de ani de zile n'au achitat nici un ban în abonament și trebuie să o spunem sincer, că cei mai răi platnici sunt d. preoți, deși noi credem că d-lor ar trebuit să premeargă cu exemplu și în privința aceasta. Si ca să doveşim afirmațiunile noastre vom publica începând cu No. 25 numele abonaților răi platnici, fie că numai au fost, fie că sunt și în prezent abonați.

Administrația ziarului.

Bilanțul societății forestiere „Lómás“ arată la un capital de $4\frac{1}{2}$ milioane, un profit de aproape $3\frac{1}{2}$ milioane.

Si dacă bilanțul este real, nu ascunde nimic trebuie să ne întrebăm indignați, cum se se poate una ca aceasta?

Bieții muncitori sigur sunt foarte rău plătiți, deși își rup oasele cu lumenile.... Si am fi curioși să știm după cătă a fost impozită această firmă?

De ce nu se publică cătă impozit plătește fiecare contribuabil? Am cerut acest lucru de atâtea ori! Cine are interes să se ție în secret?

Il vom publica totuși noi cândva!!

Unele zile s'au supărat pe dl ministrul Bocu Sever, că ar fi zis, sau scris că România Mare este naivă de toate o operă divină. De ce această supărare? Când știut este că dl S. Bocu care și el însuși fiind o creație divină, de un timp încocace călătoresc numai în vagoane salon și umbără cu capul prin nori.

Si acea încă este adevarat că dacă D-zeu sf. nu facea România Mare, nici dl Bocu nu ajungea ministru până-i „hău“!

Este știut că dl Mihail Burileanu directorul ziarului „Ordinea“ din București a fost condamnat la 15 zile închisoare, pentru un articol scris la adresa d-lui subsecretar de stat Dr. Dobrescu.

Dl căpitan Gheorghe Beleuță în de război adresează d-lui director condamnat o foarte insuflare scrisoare deschisă, care cuprinde și următoarele:

Mărgălași-vă căci pe un om cinstiți, pe un om ce să facă și își face datoarea, pe un om muncitor nu-l pot omori asasinii morali, nici cu sabie, nici cu focul, nici cu apa, nici cu pana Sărindarului și nici cu presa de scandal și de sănaj...

Dl căpitan Beleuță este un cunoscut conducător al L. A. N. C. și judecă și face să cum să dictează conștiința lui de bun și cinstiț român.

Liga Națiunilor își ține de data aceasta ședințele în orașul Madrid capitala Spaniei.

Este de remarcat că trenul cu care au sosit la Madrid reprezentanții Franței, Poloniei și României a fost primit în gară cu onoruri speciale și oaspeții au fost saluați la scoborârea din tren de înșeuți d. Primo de Rivera, președintele consiliului și dictatorul Spaniei, iar trenul a fost condus de mecanicul duce de Saragossa.

Jidani, prin ziarul „Aradi Közöny“ din 9 lunie, strigă în gură mare, să se audă în toată lumea că ei, jidani din Ardeal, au fost, sunt și vor să năea unguri, până va exista și numai un singur ungur pe cuprinsul pământului.

Oare guvernele țării românești și României Mari vor audă acest strigă și vor înțelege care le este datorință?

Jidani din Ardeal sunt ai dracului de șmecheri. El își zic: frații noștri de dincolo, adecă jidani din Vechiul Regat sunt Români. Dacă lehova și finanța internațională jidovească nu va putea nimici România Mare, noi vom trăi ca jidani unguri sub scutul fraților, iar dacă ne va reuși să dismembrăm România-mare, noi ne vom putea bate mai tare cu pumnii în piept că am fost și am rămas unguri „dija“.

Dar socoteala de acasă nu se alătrește cu cea din targ și L. A. N. C. în scurt timp le va pune botul pe laba, nepermisându-le să-și bată joc prea mult de țară și neamul românesc.

Se vorbește de un apropiat războl între China și Rusia.

Bine ar fi să înceapă Rusia un războl, că atunci zilele bolșevismului ar fi numărate!

In Lemberg au avut loc — săptămâna trecută — mari demonstrații contra jidanelor pe urma cărora au suferit pagube însemnate. Multimea a devastat, făcând praf și cenușă două tipografii jidovești, casele particulare a jidanelor și sinagoga. Locul pe unde au fost demonstrații era plin cu sânge și perciuni jidovești.

Si pentru ce toate acestea?

Pentru că obraznicile de jidani-purăți în ziua Domnului, când trecea procesiunea pelângă internatul Id-ș în semn de batjocoră au cântat cântece jidovești pornografice. Obrăznicia a fost răzbunată. Foarte bine.

Este curios, că bălatul șefului partidului conservator, și a fostului prim-ministru al Angliei Baldwin este un conducător al partidului socialist și probabil va ocupa postul de subsecretar de stat în noul guvern.

Si cu toate acestea, uite Domnule! că nu numai el, tatăl și fiul nu s'au luat de gât, dar nici între ceilalți candidați și alegători n'a fost nici o ciocnire, nu s'a vîrsat nici un strop de sânge! Dar la noi?

Ca la noi la nimenea!

Cum se învăță în Turcia alfabetul latin. Mustafa Kemal dictatorul Turciei a dat ordin ca de aci înainte și Turcii să scrie cu litere latine (litere pe care le folosim noi) literile arabe cari se folosau până acum fiind încurate. Pentru a șili pe toți să învețe acest alfabet între altele a dat ordin că ofițerul stărilor, civile să nu cunune pe tinerii cari nu știu să scrie și să scrie cu litere latine.

Se știe că azi și Turcii încheie căsătorii în toată rândulala că și popoarele din Europa. Nu-și mai cumpără — dar nici de vândut nu le mai vând — șofile ca până aci. Nici nu au dreptul — cine e nebun să se încurce cu mai multe mieri, cănd și cu una singură ai destul năcaz pe cap.

PRIMARIA
Comunei Curtici.

Nr. 1304 | 1929.

Publicație.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparare padimenterului și rezervoarului, precum și înlocuirea cărligelor de acătat delă abatorul comună, să publică licitație publică care se va ține la Primăria comunei Curtici în ziua de 4 Iulie 1929 ora 10 a.m. cu oferte închise și sigilate.

Licităținea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legitime.

Curtici la 27 Mai 1929.

Primăria.

PRIMĂRIA
comunei Curtici.

Nr 1305 | 1929.

Publicație.

Pentru furnizarea materialului necesar la instalarea unui cazan și troacă pentru abatorul comună, se publică licitație publică cu oferte închise și sigilate, care se va ține în ziua de 4 Iulie 1929 ora 10 a.m. la biroul Primăriei com. Curtici.

Licităținea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legitime.

Curtici, la 27 Mai 1929.

Primăria.

No. 599 | 1929.

Publicație.

Rămânând fără rezultat licitația publică ținută în ziua de 13. Mai 1929 se fixează a doua licitație pe ziua de 6. Iulie 1929 ora 11 a.m. în localul primăriei comunale Glogovaț pentru arendarea pe un an a:

1. Dreptul de pescuit al lacului de lângă comună, prețul de strigare 1500.

2. Vanzarea a 10 măji de grâu. Glogovaț, la 10 Iunie 1929.

Primăria.

No. 826—1929.

Publicație.

Se aduce la cunoștința publică, că pentru procurarea lemnelor de foc pe seama primăriei și a școalei de stat în cantitatea de 8 vagoane se va ține în ziua de 20. Iulie ora 9 a.m. în localul primăriei din Glogovaț, licitație publică cu observarea dispozițiunilor referitoare ale legii Contabilității publice.

Glogovaț, la 10 Iunie 1929.

Primăria.

Cetățeni și răspândiți ziarul „Apărarea Națională“

Tipărit la Diecezane, Arad

48

Palatul Cultural, Pentru Biblioteca